

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan zvečer, isimil nedelje in prasnike, ter velja po pošti prejeman sa avstro-ograke dešele sa vse leto 25 K, sa pol eta 13 K, sa četrt leta 6 K 50 h, sa jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom sa vse leto 22 K, sa pol leta 11 K, sa četrt leta 5 K 50 h, sa jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se sa vse leto 2 K. — Za tuje dešele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za oznanila plačuje se od štiristopne pet-črte po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se isvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnistvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Torej ne!

Gospod Šusteršič spušča svoje plehasto gromenje tako iz ljubljanskega „Slovenca“, kakor tudi iz dunajskega „Vaterlanda“. Svojega draga telesa ne da za skupni jugoslovanski klub! In tiste stari kaste ničle, ki jih ima okrog sebe, ne morejo sedaj drugače, nego da udano prikima svojem takozvanemu voditelju. Doživeli bomo komični prizor, da se bo kak Žitnik napihoval, češ, čast mi ne dopušča stopiti v skupen klub! Grozno!

O celi stvari je smešno pisati. Smešno in nepotrebno. In mi bi o njej tudi ne pisali, da ni „Slovenec“ pri ti priliki zapisal nekaj budalostij, ki silijo k odgovoru. Mej drugim piše: „Ugovarjati bi se dalo še, da bodo naša mesta sedaj zastopana po popolnoma brezplivnih možeh. Res je. Krščanski poslanci bodo stopili v mnogoštevilni lep klub, ti štirje „izobraženci“ bodo pa nekako samevali. Mesta so to sicer sama tako hotela, ker so take moze volila, a če hočejo kaj doseči, bodo naši poslanci jim z veseljem ustregli in zastopali njih interese.“ Iz teh besed doni tista arogantna praznoglavo in tista špansko-beraška ošabnost, ki je last votlemu, političnemu bobnarju dru. Šusteršiču! Zategadelj niti najmanj ne dvomimo, da je on sam spisal to bahato klobasarijo. Pfeifer, Vencajz, Žitnik, Pogačnik, vse to se bode rado tako ponižalo, da bode zastopalo tudi naša mesta! Nobene besede več o tem! Toliko pa je gotovo, da bi naša mesta bolje izhajala brez najmanjšega zastopstva, kot pa tedaj, če bi jih zastopali dra. Šusteršiča onemogli politični prijatelji.

Dalje piše „Slovenec“, da je naša „zahteva“ po jugoslovanskem klubu nemožata. „Nemožata je v nasprotstvu z vso njihovo agitacijo v volilni borbi. Može tako ne nastopajo. Tavčar je sicer marsičesar zmožen, a da bo tako globoko padel, nismo verjeli. Če je zmagal kot kandidat s tem

edinim sredstvom, da bo pobijal klerikalce, je grdo od njega, da se prikloni ravno tem klerikalcem, katerim je smrt zaprisegel.“ Tu si je dr. Šusteršič pristojil zopet svojo „možatost“. Možatost je pri tem res nekaj vdeležena, ker imajo naši klerikalci nekaj državnih poslancev, za kojimi je treba stol obrisati, ako se hočeš vvesti na mesto, kjer so oni prej sedeli! V drugem pa posebnosti dr. Tavčar svojega stališča glede skupnega kluba po volitvi ni v ničem spremenil. Kar je pisal naš list zadnje sobote, v soglasju je s tistim, kar je govoril Tavčar na svojem volilnem shodu v Ljubljani. Kar prežekava torej „Slovenec“ o izgubljeni možatosti in o globokem padcu, so same gule bedarije, s katerimi nas hoče pripraviti na tiste bedarije, katere bo v bodoče na Dunaju uganjal gospod dr. Šusteršič.

Včeraj smo na kratko razložili vzroke, ki so narodno napredno stranko vodili pri zahtevi jugoslovanskega kluba. Gospodu Šusteršiču ti vzroki ne ugajajo, in kakor se pripoveduje, tudi ne ugajajo gospodom s Štajerskega. Nam tudi prav! Najbolje bo, če si naši poslanci v državnem zboru pridržijo svobodne roke. Pri tem bodo svoje volilce še vedno boljše zastopali, kakor bodo Pogačnik, Pfeifer in Žitnik svoje zastopali. V tem slučaju postopal je dr. Šusteršič oblastno in mogočno, prav tako kakor da je vodja množštevne stranke, ki bode v parlamentu odločevala. Moziček se vede tako, kakor da bode v bodočem parlamentu gospodovala večina tistih ultramontanskih nazorov, s katerimi se v javnosti bliji naš dr. Šusteršič. Ali o tem ne more biti najmanjša govornica! Ali bode večina v parlamentu, če sploh pride do nje, res klerikalna? Ali bode dr. Šusteršičev klub s svojim ultramontanstvom res imel kaj vpliva? Kaj tacega niti dr. Šusteršič sam ne pričakuje, ker dobro ve, da klerikalizem v sedanjih zbornici nikdar do

večine priti ne more. Posebno če so njega glavni zastopniki taki revčki, kot je Šusteršič s pohabljenimi državnozbornskimi svojimi pajdasi! Večina sedanjega parlamenta je antiklerikalna, in zatorej se ni bati, da bi na Dunaju prodrli nazori ljubljanske katoliško-narodne klike! Če se ti nazori vgnezdijo v slovanski krščansko-narodni zvezi, ne bo to položaja v ničemur spremenilo; a „zveza“ bo ostala tista senca, kakor je bila v zadnji zbornici.

Sedaj pa se bo ustvarjala večina prej kot ne od slučaja do slučaja. Ali tudi taka slučajna večina ne bo nikdar klerikalna. Pač pa bodo narodno napredni naši poslanci imeli gotovo priliko, tu in tam priti do kake veljave. Se ve, da pri tem ne bodo smeli dremati po vzgledu Pogačnika ali Žitnika.

Če hočejo drugi jugoslovanski državni poslanci stopiti na stran Šusteršičevih političnih prismojenostij, naj jim Bog blagoslovi ta okus! Nam tudi prav. Le pribiti smo hoteli, da je narodna napredna stranka pri ti priliki prav pravilno in pametno postopala. Nasproti pa hoče dr. Šusteršič kot politik prismojen ostati, kakor je bil do sedaj! In čemu naj bi mu to branili?

Državnozbornske volitve.

Sklicujoč se na § 19. tiskovnega zakona zahtevam z ozirom na dopis: „Iz Logatca, 23. dec.“, objavljen v št. 297. „Slovenskega Naroda“, da sprejmete nastopni stvarni popravek:

1. Ni res, da je bil Logatec od nekdanjedin; res je pa, da prepir med Gorenjim in Dolenjim Logatcem traja že več desetletij.

2. Ni res, da kaplan sam vedno in povsod trdi, da bi bil vse raji prej nego „far“; res je pa, da nisem nikdar in nikjer obžaloval, da sem postal duhovnik.

3. Ni res, da se ustim, da so „klerikalci“ napravili vodovod, mlekarstvo itd., res

je pa, da sem te naprave povsod kulantno priznaval kot dobrodejne brez ozira na njihove začetnike.

4. Ni res, da sem hodil od hiše do hiše samo ob času, ko ni bilo mož doma; res je, da tega nisem delal.

5. Ni res, da sem vsaki ženi razložil najprvo, da sva v tem in tem kolenu v „zlahti“; res je pa, da mi je samo jeden pošten mož sam omenil, da sva v sorodstvu, kar je tudi resnica.

6. Ni res, da sem potem začel praviti o mlekarstvu, da ista obstoji le za predsedništvo, da si isto polni svoje trebuhe, kmet se pa pri tem odira in goljufa; res je pa, da jaz o kakem „polnjenju“ predsedniških trehuhov, o kakem odiranju ali kaki goljufiji pri mlekarstvu sploh govoril nisem.

7. Ni res, da sem zasramoval učitelje, da hočejo vero spraviti iz šole; res je pa, da sem resnično trdil, da glasilo narodnega učiteljstva piše v zmislu, naj se loči šola od cerkve.

8. Ni res, da sem zasramoval učitelje da imajo veliko preveč plače; res je marveč, da sem večkrat poudarjal, da so plače za skrbne učitelje prenizke.

9. Ni res, da sem klical kdaj hudiča na pomoč; res je pa, da absolutno nimam navade klicati na pomoč hudiča.

10. Ni res, da sem podlegel v Logatcu sramotno; res je pa, da tolikega uspeha nisem pričakoval.

11. Ni res, da sem poklical Šusteršiča na pomoč; res je pa, da jaz nisem na pomoč klical.

12. Ni res, da sem tu pa tam razdvojil zakon; res je pa, da mi ni znana hiša, kjer bi se po moji krivdi razdvojil zakon.

13. Ni res, da se mi bode prav gotovo še kolcalo po liberalnem „ofru“; res je pa, da liberalni „ofer“ rad pogrešam.

V Logatcu, 22. januarja 1901.

Valentin Remškar.

LISTEK.

„Babilonci“.

Roman. Spisal knez Dmitrij P. Golicev.
(Konec.)

V Borisu Adamoviču Manoverju nam risa Golicev pravo židovsko nesramnost in pohlepnost po denarju. Sicer uradnik istega oddelka kot Zvolincevega si Manover z vso silo pomaga do bogastva in krene v ta namen krivo pot. Manover je bil nekdanji šolski tovariš Zvolincevega in služboval v istem oddelku kakor ta. Toda s službo svojo ni bil radovoljen — mislil je vedno, kako bi hitro obogatel. Spomni se stare skupulje, večkratne milijonarke Olimpijade Petrovne Zvolinceve, kot sostanovalec ter pridobi Anjo, mlado, neizkušeno deklico, katera je bila v hiši pol domača pol sužnja. Vedno zaničevana deklica se oklene laskavega Manoverja z vso silo. Od nje izve Manover s časom, kje hrani starka denar in kdaj odhaja v banko po opravih. — Dobi si nadalje od najvnege Vereskova potni list, si nabavi potrebne obleke za osemletje, ponaredi prilično ključ od kase in čaka odločilnega dne. Ko ga obvesti deklica, da odhaja starka 1. maja v banko, jo Manover nagovarja, naj pobežne z njim. Toda deklica se mu omakne vsa razočarana in neče alitiati o tam. Prihodnje jutro pred odhodom Olim-

pijade pa stopi Anja nenadoma v Manoverjevo sobo in mu z resnim obrazom naznani, da vidi v njem tatu Olimpijado in terja z vso odločnostjo, da se Manover odstrani, ako ne, pokliče starko, da ji razkrinka hudodelstvo. — Manover do besnosti razljučen, pograbi Anjo, toda ona se mu iztrga in pobežne.

„Vienac“ piše v svoji prvi letošnji številki o Golicevu in o romanu „Babilonci“.

Golicev zaprema posebno mesto v ruski beletristici. On je realista-ideolog, neka vrsta ruskega Stendhala, kako zgodno primjerno Amfiteatrov u „Rossiji“. Osobito mu polaze za rukom u psihološkim romanima pojedine epizode, u kojima pokazuje vanrednu finoću opažanja i ostrinu pronicanja u tajnovite dubine ljudske duše. U svojim romanima slika većinom tipove i karaktere iz gradskoga svojstva osobito Petrograda, a najbolje mu uspijeva ortanje ljudih na pola ludih, u čemu se može mjeriti i sa samim Dostojevskim. . . Druga mu je vršina, što je majstor u intimnoj psihološkoj analizi pojedinih lica, dok je opet slab posmatrač društvenog života, njegovih misli i čuvstava, u kratko psihologije nje gove. On je jak u svom starom krugu umjetnika - psihologa, a nedostaje mu snage za slikovito skupno ortanje i obsežni društveni milieu. Tako barem trdi Amfiteatrov u kritici o novom romanu

„Бабилоняне“, u kojem Golicev hoče, da brani slovanofilstvo, a u crnoj slici prikazuje značaj izraeličana Manovera; ovo pak potonje a priori ne može se svidjeti spomenutom kritičaru, koji je u novije doba promijenio neke svoje nazore.

Knez D. P. Golicev čovjek je srednje dobi i visoki činovnik u ruskom ministarstvu. Bio se pronio glas, dače postati načelnikom glavnoga upravljenja po delam pečati.

Ker je knez Golicev poznan osebnostno v Ljubljani ter so njegovi spisi med našim občinstvom priljubljeni, ni dvomiti, da najde tudi najnovejši Golicevov roman med Slovenci mnogo čitateljev in prijateljev.

J. B.

„Poezije v prozi.“

Spisal Iv. S. Turgenev.

I. I.

Lepo in mirno korakaš po poti svoje življenja, brez solza in brez smeha, komaj oživiljen po malomarni prazljivosti.

Dober in prebrisan si . . . vendar ti je vse tuje — in nobenega svojih bližnjikov ne potrebuješ.

Lep si — in nikdo ne more reči, da si ponosen na svojo lepoto . . . Sočutja ne moreš niti občutiti niti od koga pričakovati.

Tvoje oči so globoke — pa ne posebno modre; praznosta vlada v tej svetli globini.

Tako korakajo po elizejskih planjavah prijazne sence — brez radosti in brez bolesti.

Kaj si bodeš mislil? . . .

Kaj si bodeš mislil, kadar bom umrl — če bom sploh zmožen še kaj misliti?

Ali bom premišljeval, kako slabo sem obrnil svoje življenje, kako sem je prespal in preanaljal, kako nezmožen sem bil uživati njega darove?

„Kako? Da bi bila smrt že tukaj? Tako hitro! Nemogoče! Saj se nisem ničesar napravil v življenju . . . Saj se šele trudim, da bi kaj napravil!“

Se bom li spominjal preteklosti, se bo li mudil moj duh pri redkih jasnih trenutkih, pri mojih dragih postavah in osebah?

Se mi bodo li vrnila v spomin moja slaba dela — in bo li občutila moja duša pekoče bolečine prepoznega kesanja?

Se bom li spominjal tega, kar me čaka onkraj groba? . . . Da, in ali me sploh pričakuje?

Ne . . . Mislim, da se bom trudil čisto nič ne misliti ter se bom z vso pridnostjo pečal s kako uumnostjo, da obrnem svojo pozornost od preteče mi, vedno bolj črno me obdajajoče tema.

V moji pristnosti se je neki človek neprenehoma pritoževal nad tem, da mu ljudje nikdar ne dajo jesti orehov . . . in samo globoko v njegovih očeh se je treslo in migljalo nekaj, ki me je spominjalo uničenih kril na smrt ranjenega ptica.

V znamenju polena.

Iz Gornje savinske doline, 21. jan.

Volitve so sicer končane, toda pri nas se še niso polegli razburkani valovi političnega življenja. Zato zlasti skrb glasilo mariborskih rdečkarjev „Slovenski Gospodar“, ki je uvel za Gornjo savinjsko dolino stalno rubriko, v kateri se obdelavajo vsi oni, ki se kratkomalo nečejo pokoriti klerikalnemu gospodstvu, in nečejo upogniti tilnika pred duhovskim jarmom. Ne bo šlo, gospod nadvikar! Vaše telege so k večjemu za Vaše pobožne bikorejce, kateri so jih že navajeni, nas pa ne boste upregli v nje, smo jim že zdavna, zdavna odrasli, in in tudi prepačetni smo zanje, zapomnite si to, g. nadbikar! Sicer smo pa Vam izredno hvaležni, da se toli intenzivno bavite z nami, dobro znamenje je to za nas — „die schlechtesten Früchte sind es nicht, an denen die Wespen nagen!“ Morda se Vam zdimo malce nevarni?! Menda! Potem je nas potreba vsakakor uničiti, ubiti; ako ne gre s infamnimi časnikarskimi napadi, poseči je treba za bat in palico, saj namen posvečnje sredstva. Vsa znamenja kažejo na to; vsaj „bijoci dokazi“ bata in palice sta jela pri vas igrati že odlično ulogo! Tolovajstvo v Gošah na Vipavskem, iztaknenje očesa Diviču na Goriškem, vse to kaže, da so se „gospodje vrgli na ta „šport“. Kajpak, da bi tudi Štajerska ne smela izostati! No, in ni izostala!

Dne 8. in 17. t. m. sta stala pred sodiščem v Gornjemgradu kaplan J. Kostanjevec in vodja „konzuma“ na Rečici Joža Zorko, obdolžena, da sta dne 26. grudnia p. l. ponoči napadla obrtnika Vida Perehlna s palicami ter ga pobila na tla, da je na mestu onesveščen obležal, ker je njima zaklical: „Živio Hribar!“

Tožena sta bila po § 411. kaz. zak. Umevno je pač, da sta oba možakarja junaško tajila. Prepričana sta pač bila, da se njima ne more prav nič zgoditi, saj sta tolovajstvo izvršila „ogrnena v plašč temne noči“, ne da bi ju kdo mogel videti ali opazovati. Toda delala sta navihanca račun brez krmarja! Ni ju namreč tožil poškovanelec, kakor sta preje računala in gotovo pričakovala, ampak — državno pravdnštvo. Da ni bilo to junakoma baš všeč, je pač umevno, in ni se čuditi, ako je Joža Zorko, čuvši pri obravnavi to zanj neprijetno novost, ves indigniran vzkliknil: „To je lumparija, kar naju z „gaspudom kopvanom“ dolžijo!“ Kaj ne da, to je velik škandal, da se predrne sodišče tudi „gaspuda“, ki je zakrivil „lumparijo“, ali njegovega podrepnika pozvati pred svoj sodni stol?! Potrpite še malo! Če se nam posreči dobiti več takih poslancev, kakor je zaslužen Žičkar, ki je najvplivnejši poslanec, in je več storil ko vsi drugi skupaj — ali ne g. Kostanjevec? — bodo tudi sedaj tlačenim „gaspudom“ napočili srečnejši, „svitlejši“ dnevi. Samo Bogu bodi hvala, da še niso nastopili ti „zlati in prosvitleni“ časi, in da je „gaspud“ še samo „gaspud“ v farovžu, a ne še „gaspud“ na sodišču.

In tako je prišlo, da je sodišče po zaslišanju prič, ki so manj ali več obtežilnega izpovedale za obdolženca, spoznalo krivim kaplana Kostanjevca in Jožo Zorka gori navedenega čina, ter ju obsodilo v smislu § 411. kaz. zak. in sicer Jožo Zorka kot krivca na 100 kron, odnosno 10 dni zapora, kaplana J. Kostanjevca pa kot sokrivca na 40 kron, odnosno 4 dni zapora; oba pa sta nerazdelno zavezana poškovancu Vidu Perehlnu plačati za bolečine 50 kron, in za odpali zaslužek vseh poškodb znesek po 32 kron. Sedaj pa: Živio Žičkar! Tako se je delala zate „prosta ljudska volja“! Radovedni smo, kaj poreče k temu junaškemu činu poštenjakovič „Slovenski Gospodar“. Kakor je razvidno iz zadnje številke tega lista, mu ni baš ljubo, da bi izvedela tudi širša javnost za to „junaštvo“, in spoznala njegove pristaše v pravi luči, zakaj odkrito že preti, da gorje onemu, ki bo vrgel mej svet „to kost, da bi jo glodalo liberalno časopisje“. Morda misli ta klerikalni kljukec, da se ga bomo bali in zavili tolovajstvo v plašč krščanske ljubezni?! Smešno! Ne boš, prijatelj Gottharček! Takih groženj se mi kratkomalo ne bojimo! Slišiš? Nimamo namreč masla na glavi, kakor Tvoji confratres, da bi si ne upali — na solnce. Imamo pa tudi izborna

sredstva, da lahko klerikalnim komarjem v alufaju, ako bi postali le preveč sitni in nadležni, zapremo sapo. Ako bode potreba, bomo jeli priobčevati gotove, čes mero pikantne „romane“, povzete naravnost iz dejanskega življenja. Za danes izdamo samo naslove nekaterih teh zanimivih „dekadenčnih“ romanov, na primer: „Presenečenje posvečenega romarja in Bogu vdane romarice pri sv. Joštu“, „Nočni sprehod in pad v vodo“, „Viseča krila v gospodovi sobi“, „Kako je šumelo žito takrat...“ ko se je gospodu „Marija“ prikazala...“ itd. Pa bodi dovolj! Gospodje so lahko prepričani, da imamo pripravnega gradiva v izobilju; ako bi bili morda radovedni, smo jim na uslugo s podrobnimi, natankimi podatki! Končno, ali veste sedaj — da govorim z besedami „Slovenskega Gospodarja“ — „koliko je ura bila“?

V Ljubljani, 24. januarja.

Pred otvoritvijo državnega zbora.

Obe zbornici parlamenta se snideta k prvi seji 31. t. m. V poslanski zbornici bo predsedoval do izvolitve definitivnega predsednika poslanec dr. Weigel kot najstarejši poslanec. Slovesna otvoritev državnega zbora s prestolnim nagovorom se bo vršila 5. februarja. V naslednji seji se bo postavil predlog glede udanostne izjave. Posamezne stranke bodo imele svoja posvetovanja že v ponedeljek. „Reichswehr“ poroča, da se precej splošno misli, da se biva večina desnice ne bo mogla sestaviti več. Poslanec David vitez Abrahamowicz je v družbi poljskih parlamentarcev v Lvovu te dni izjavil, da o stari desnici ne more biti niti govora več. Poslanec dr. Kathrein je pozval vse nemške konservativce na razgovor 30. t. m. Proti nameravani združitvi centra s katoliško narodno stranko ni baje nobenega ugovora. Čehi se doslej še niso zjediniili glede imena in glede statuta kluba, v katerem bi bili vsi češki poslanci. Nekateri agrarci so baje sploh proti združitvi z Mladochi. Prvo vprašanje, ki bode dalo dosti posla strankam, je določitev in izvolitev predsednika. Poljaki so baje odločno za dr. Fuchsa, ki pa baje ne mara sprejeti kandidature. Tudi dr. Kathrein odklanja predsedniško mesto. Grof Attems je član ustavovernega veleposestva. Ako se izreko druge nemške stranke za Attemsa, in če glasuje zanj tudi nemška katoliška stranka, je kandidatura njegova zagotovljena. Nemške stranke bodo baje svoje jezikovne predloge obnovile.

Kralj Edvard VII.

Novi angleški kralj se bo imenoval Edvard VII., kralj Britanije in Irske, cesar Indije. Prisegel je že na zakone in na ustavo. Berolinski liberalni listi gojé radi osebnih razmer med cesarjem Viljemom in novim angleškim kraljem velike nade. Na odločnih mestih sodijo, da ostane angleška politika neizpremenjena. Zlasti ostane južnoafričanska politika ista, ter se kabinet ne izpremeni. Edvard VII. je imel angleško-nemško vzgojo; v njegovi družini se govori večinoma jezik očeta sedanjega kralja — nemščina. Novi kralj je mnogo popotoval ter se tudi na Dunaju mudil že parkrat. Leta 1863. se je oženil s princesinjo Aleksandro, najstarejšo hčerko danskega kralja Kristijana IX. Edvard VII. je maršal angleške armade, imetelj različnih tujih polkov, in po njem se imenuje tudi 12. husarski polk avstro-ogrski. Vendar se kot prestolonaslednik ni zanimal mnogo za vojaštvo. Najrajši je pri slovesnih prilikah zastopal svojo mater, posecal dvore in svetovne razstave ter bil član vseh prvih športnih društev. Na Ogrskem se je udeležil parkrat velikih lovov. Ustanovil je tudi nekaj dobroteljskih in kulturnih zavodov, med katerimi sta slavna „College of Music“ in „Imperial Institute“. Doslej je bil kralj angleške mode. Elegantsa obleka je bila doslej njegova glavna skrb. Po njem so se oblačili vsi najboljši Angleži. Politično ni stopil nikoli v ospredje, a znano je, da je imperialist ter da je bil za vojno proti Burmet. V zakonu je imel petero otrok: vojvodo Clarence, ki je umrl leta 1892., princeza Jurija, vojvodo yorškega, ki je prestolonaslednik, princesinjo Lujizo, sedanjo omoženo vojvodinjo of Fife, princesinjo Viktorijo in princesinjo Maud, ki je omožena s danskim princem Karlom. Sedanji prestolonaslednik Jurij je sedem let omožen s Viktorijo Maryjo, kneginjo Teck ter ima troje otrok, dva prince in princesinjo.

Vojna v Južni Afriki.

Angleški vojni brzojav je menda zopet korenito pretrgan, kajti po več dni ni nobenih poročil. „Daily Mail“ pa javlja vendarle, da postaja invazija v Kaplandijo čimdalje nevarnejša. Kolona Kruitsingerja, ki je najvabodnejša, je bila že 20. t. m. blizu Uniondala, sosednja kolona pod Schespeerom je na Ondtshoornu, skrajna kolona pod Brandom pa čaka na svojem mestu. Kapstadt je izoliran, njegova brzojavna zveza s notranjo deželo pretrgana ter železnica na mnogih mestih korenito porušena. „Standard“ poroča, da marširajo Buri pri luninem svitu pod vodstvom Holandcev ter so oboroženi s puškami, katere so vzeli Angležem. Holandci sprejemajo Bure prijazno ter jim dajo živil. Buri vozijo seboj le manjšo bagažo. Pariški list „Eclair“ je prinesel pismo angleškega častnika, ki potrjuje škandaloznobarbarsko vest, da je dal Kitchener vojaštvu tajni ukaz, naj ne lové Burov več, nego vse postrele. To je ukazal Kitchener, ko je mislil, da bo Deweta med Kaledonom in reko Oranje ujel. Kitchener želi torej, da ubijejo predvsem Deweta, ker upa, da bo potem vojne hitro konec. Iz Bruslja je dobil berolinski „Local Anzeiger“ brzojavko, da vlada v angleški vojni prava kuga, ter da je v armadi že strašno požela. Ako je ta vest resnična, bo Angležem pač težko, dobiti še kaj prostovoljcev!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 24. januarja.

— Napadi na župana Hribarja. Klerikalno časopisje je do katoliškega shoda postopalo napram županu Hribarju nekoliko obzirnejše, kakor napram drugim členom napredne narodne stranke. Ali čim je župan odklonil povabilo na katoliški shod, spreminilo je klerikalno časopisje takoj svojo taktiko. Tega, da župan ni hotel pozdraviti mešane družbe, zbrane na katoliškem shodu, mu klerikalci ne morejo odpustiti. Pozabili so kar čez noč vse, kar je storil župan za mesto in njegove prebivalce, pozabili vse dobrote, ki jih je izkazal klerikalnim pristajem, in zdaj napadajo, sramoté in sumničijo župana na tako lopovski način, da kaj takega svet še ni videl. Zadnji baraba, ki se potika po tivolskem gozdu, bi se ta cega počenja sramoval, samo katoliški duhovniki okrog „Slovenca“ se ne sramujejo. Kdor bere „Slovenca“ mora misliti, da je župan Hribar vse občinske blagajne izpraznil in ves denar pobasal v svoje žepe, tako pišejo klerikalci v škofovem listu o njem. Proti temu sramotnemu počenjanju škofovih duhovnikov se je oglasila tudi „Edinost“, in to počenjanje obsodila kakor zasluži, pišeč: „Steherni narod mora imeti svoje srce, svojo prestolnico. Kaj bi bil francoski narod brez Pariza?! Relativno je za nas Ljubljana isto, kar je za Francoze Pariz! Stvar vsega naroda je, da se prestolnica razvija in povzdiga! Le slepa strast pa more tajiti to, kar je Hribar storil za Ljubljano, in nam je bila že opetovana prilika, da se nam strog pristai katoliško-narodne stranke v privatnih pogovorih priznavali brezpogojno, da tako agilnega, podjetnega in neumorno delujočega župana Ljubljana še ni imela!! To je neoporečno dejstvo, in radi tega dejstva obžalujemo toli nizke osebne napade in zasramovanja — da, pisava nekega ljubljanskega lista „Slovenca“ je taka, da bi mogla pri nerazsodnih ljudeh vzbuditi skoro mnenje, kakor da je Hribar občino za ne vemo koliko ti-sočakov — okradel. Tako pisarenje je tako nizko, da se niti po vseh političnih in strankarskih diferencah ne da opravičiti, in kaže le, kako zdivjani so kranjski odnošaji sedaj na vseh straneh!“ — Ljubljanski napredni volilci bodo to sodbo ratificirali in pri volitvah plačali klerikalcem vse njihovo in famno počenjanje z obrestmi vred.

— Možgani se jim mehčajo blagoslovljenim gospodom okrog „Slovenca“, kakor kažejo njih modrovanja povodom razsodbe upravnega sodišča v zadevi občinskih volitev. „Slovenec“ je mej drugim vpraševal: „kaj bo s sklepi, ki so bili sklenjeni z neveljavnimi glasovi?“ Ti ubogi revši! Vsi sklepi, kar jih je storil občinski svet, so popolnoma zakoniti in veljavni. Da se spozna vsa neumnost „Slovenčevega“ vprašanja je treba pomisliti le to, da v drk zboru časih kar

po šest let sede poslanci, katerih volitev ni bila verificirana, a vendar so vsi dotični sklepi veljavni. „Slovenec“ je tudi zahteval, da naj župan vrne svojo plačo. Ženčka je menda prejel „delirium tremens“, ko je to pisal. Župan je svojo plačo s služil z delom in mu je torej ni treba vračati. Perfidnost te zahteve „Slovenčevih“ duhovnikov je tolika večja, ker ve vsak človek, da žrtvuje župan velik del svoje plače za ljubljanske siromake in za razne narodne namene, in da ima od županstva samo občutno materialno izgubo. Klerikalci si seveda ne morejo misliti, da bi se kdo v korist svojih sosesčanov žrtvoval. Mej njimi ga tudi res ni človeka, ki bi bil v to zmožen. Pograbiyo sicer vse, kar jim pride pred oči, v javno korist pa ničesar ne store in ničesar ne žrtvujejo.

— „Ljubljana je revna in potrebuje denarja“ je zadnjič pisal „Slovenec“. Izjemoma smo danes v položaju, da mu pri-trjamo. Ljubljana je res revna in potrebuje denarja in zato se nam zdi potrebno opozoriti klerikalce, da se v mestnem proračunu nahaja popolnoma nepotrebna postavka. Liberalni občinski svet ljubljanski postavlja že nekaj let sem v proračunu tudi večjo svoto za zgradbo cerkve na barju. Dr. Šusteršič mora biti vendar znano, da je upravnó sodišče že načeloma razsodilo, da ni dopustno, porabljati občinski denar v cerkvene namene. Ljubljana je revna in potrebuje denarja! Zakaj pa se poštenjak dr. Šusteršič ne pritiči proti temu, da občina nepostavno votira tisočake za cerkev na barju? Ali spoštuje dr. Šusteršič zakon samo tedaj, kadar je njemu v korist?

— Ponosni Štefe. V „Slovenca“ se je včeraj Štefetov fantič moglo razkorati, ker je bil slučajno jedenkrat po krivici obtožen. Zgodilo se je takole: Štefe je na časti zelo občuten, veliko bolj, kakor na ušesih ali na tisti plati, ki se časih seznanis „štابلrom“. Ko smo se lani nekoč malo ponorčevali z njim, je hitro vložil tožbo proti dvema členoma našega uredništva, češ, da je njegova čast krvavo razžaljena. Nekaj tednov potem pa je bil nakrat gosp. Jos. Nollu obtožen — prestopka po § 11. tisk. zakona, češ, da je on urednik-slamorezec, in da je torej podal pri oblastvih neresnično naznanilo. Res je bil gosp. Nollu citiran na Žabjek in zaslišan radi tega prestopka. Preiskava se je seveda ustavila, ker imata pač „Slovenec“ in „Slovenski List“ odgovorne urednike-slamorezce, ne pa naš list. Rečena obdolžitev je bilo prav flagrantno žaljenje g. Jos. Nollija, ki že nad 30 let deluje kot pisatelj in je absolviran jurist, med tem ko ne vemo, če sta Rakovec in Breskvar vsaj ljudske šole izvršila. G. Nollu se je odločil, da zahteva zadoščenje, in ker se nam je povedalo, da je pravi provzročitelj dotične obtožbe Štefe, je pač tega tožil. Bil je v to primoran, ker pri preiskovalnem sodniku dr. Kočevarju ni mogel dobiti natančnega pojasnila, kdo ga je obdolžil imenovanega prestopka. Šele pri obravnavi se je pokazalo, da je Štefe le indirektni provzročitelj tiste obdolžitve, da pa je od druge strani, toda na podlagi Štefetove tožbe bilo provzročeno omenjeno pestopanje proti g. Nolliju. Čim se je to izkazalo, je seveda g. dr. Tavčar odstopil od tožbe. Vse kaže, da je na podlagi Štefetove tožbe sam preiskovalni sodnik dr. Kočevar, tisti, ki je pri nas izvršil znano klasično hišno preiskavo, provzročil omenjeno pestopanje proti gosp. Nolliju s tem, da je stvar sporočil višjemu državnemu pravdnštvu, od koder je šla na justično ministrstvo, ki je potem odredilo preiskavo. Mi se bomo za stvar še nadalje zanimali in zlasti za dra. Kočevarja, ki menda smatra Štefetove tožbe za nekaka razodetja.

— „Süddeutsche Presse“ je klerikalen in naši stranki neprijazen list, ali vlic temu pripoznava odločno, da občna narodna korist zahteva skupen klub vseh slovenskih in hrvatskih poslancev, ter pravi, da bo smatrala vsacega izvoljenega poslanca za sovražnika domovine, ki bi se odtegnil skupnemu „Jugoslovanskemu klubu“. Tako sodi „Süddeutsche Presse“. Šusteršič je seveda drugega mnenja in naznanja v „Vaterlandu“ in „Slovenca“, da klerikalni poslanci ne marajo skupnega kluba, da torej hočejo postati sovražniki domovine.

— Dr. Ferdinand Dominkuš †. Po dolgi in mučni bolezni umrl je včeraj v Mariboru ondodni odvetnik, jeden najslužnejših slovenskih rodoljubov na Spodnjem Štajerskem, g. dr. Ferdinand Dominkuš. Pokojnik, ki je dosegel starost 72 let, spada med prve buditelje slovenskega naroda. Viharji leta 1848. so ga, takrat še mladeniča, zanesli na politično polje, in od tedaj je vse svoje moči posvečeval delu za blagor slovenskega naroda. Rajni dr. Dominkuš je stal v ospredju vsega narodnega življenja na Spodnjem Štajerskem, dokler so mu to dopuščale njegove moči. Tudi v zgodovini „Narodne tiskarne“ zavzema častno mesto, kajti bil je jeden prvih njenih ustanoviteljev. Bodi blagemu rodoljubu, ki je bil do smrti zvest idealom svoje mladosti, lahka zemljica in časten spomin!

— Zanimivo novico nam poročajo iz Radovljice, da je namreč ondodno sodišče obsodilo bohinjkega kaplana („kaplan z birtahom“) na osem dni zapora, dva njegova pristaša pa vsacega na sedem dni zapora, in sicer zaradi njih počenjanja s konsumnim društvom. Čim izvemo kaj več, bomo o tem poročali.

— „Rodoljub“ in spovednica. V cerkvi M. Božje v Tomišlju je vsako leto na Sv. Rožnega venca nedeljo „cerkveno žegnanje“. Prav veliko ljudi pride iz raznih krajev, da se udeležijo spovedi in sv. obhajila na to nedeljo. Ker domači beneficijat Knific ne zmoro obilnega cerkvenega posla, pokliče navadno iz Ljubljane kakega patra, da mu pomaga. Ta prihaja že v soboto popoldne, ki pozno na večer spoveduje ljudi. Tako je bilo tudi letos. Med mnogimi vernimi, ter so tiščali k patrovi spovedi, nahaja se vrl domaćin, kateri vsako leto, rekel bi, iz navade prihaja k spovedi. Ta mož, katerega je beneficijat Knific preklel in ga obložil z devetimi hudimi in prepovedal brumnim ženicam vsako občevanje z njim, pride na vrsto in se začne spovedovati. Ko neha govoriti, vpraša ga pater, če še kaj ve. — Na to mu odgovori ta: „Drugega ne vem ničesar povedati, kakor to, da berem „Rodoljuba“ in bi prav rad zvedel, da li je branje „Rodoljuba“ in „Slov. Naroda“ res smrten greh, kakor nam je govoril naš beneficijat. Nato začne g. pater govoriti o „Slov. Narodu“ in „Rodoljubu“ in mu drži skoraj pol ure trajajočo pridigo, napevši seveda vse moči, da odvrne moža od čitanja „Rodoljuba“. Konečno ga tudi vpraša: „Kdo pa je vendar vas zapeljal, da berete „Rodoljuba“? „Nikdo drugi, pravi ta, kot naš beneficijat“. Neko nedeljo, nadaljuje ta, pridigoval je o „Slov. Narodu“ in „Rodoljubu“ in o tistih liberalcih, ki ta časopisa pišejo in „ven“ dajo. Te liberalce je naš beneficijat tako črno slikal, da sem jaz postal radoveden, in sem se radi tega naročil na „Rodoljuba“. Prav rad ga sedaj berem, ker sem sprevidel, da liberalci niso tako črni, kakor jih je slikal beneficijat Knific. Vi, mu seže g. pater v besedo, niste še tako izkušeni in tudi ne veste, kam merijo liberalci s svojim „Narodom“. To jedino ve škof; zato je pa nam zapovedal, da take ljudi, ki bero „Narod“ in „Rodoljuba“, ne smemo odvezovati. Na to reče naš mož: „Dokler ne bo cerkveni zbor sklenil, da je „Narod“ in „Rodoljuba“ brati — smrten greh, toliko časa jaz ne verjamem“. Gosp. pater ni pričakoval takega odgovora in bi bil Bog ve koliko časa molčal, da ga ne opozori naš mož, ki mu reče: „Narediva konec, da pridejo drugi ljudje, katerih je še dosti tu, k spovedi. Nato pa g. pater: Premislite se, in pridite mi povedat. Jaz sem Vam vsako uro na razpolago, pridem v spovednico in vas odvezem. Mož je na te besede vstal in odšel. Pater ga je zastoj pričakoval, oni pa je spoznal, da ta (pater) ni nič boljši od Knifica. Ta je začel v zadnjem času tako nedostojno rogoviliti in samooblastno postopati s pomočjo svoje posojilnice, da mu je že malo kateri Tomišljan všeč. Pa tudi marsikateri se ga je že valed njegovega postopanja naveličal, ker on vsakega, ki ne trobi v njegov rog, in se mu slepo ne pokorava zmerja in imenuje liberalca, nevernika, cerkvenega odpadnika itd. Onega, katerega si vzame na piko, zna pa tako mojstrsko opravljati kakor noben krojač-umetnik. O tem najbolj ve njegov bivši kolega. Nekemu je celo njegovo berastvo predbacival. Za danes naj to zadostuje. Prihodnjič izpostavijo se zadružke hlače, ki menda sedaj više na Žabjeku;

izpostavijo se pa tudi lepa Mičika in klotana kuharica, seveda ako jo beneficijat Knific popred ne odkuri iz Tomišljega.

— Nov list. V Opatiji je začel izhajati nov tednik „Narodni list“, ki je pisan v čakavskem narečju, katero govori ondodno prebivalstvo. Želimo dobro pisanemu bojevniku za narodne pravice zatiranja istrskih Slovanov najboljše uspeha.

— Društvo kranjskih zdravnikov izvolilo je na svojem zadnjem občnem zboru društveni obor za leto 1901 in je: Dr. Kopriva predsednik, dr. Arko podpredsednik, dr. Krajec tajnik, dr. Praunseis blagajnik, dr. Ivan Jenko knjižničar. Udnina za leto 1901 znaša za v Ljubljani stanujoče člene 12 K, za ude izven Ljubljane 8 K. Na skupščini dne 19. t. m. demonstriral je primarij dr. Šlajmer slučaj iritacije kože po vplivu Röntgenovih žarkov. Primarij dr. Gregorič pokazal je celo vrsto redkih slučajev kožnih bolezni. Dne 26. t. m. nadaljeval boče g. primarij dr. Gregorič svoja predavanja na dermatološkim oddelku deželne bolnice in se gg. društveniki opozarjajo tem potom na iste. Začetek ob 6. uri zvečer. Po predavanju sestanek pri Fantiniju.

— Narodna čitalnica v Ljubljani. Z ozirom na druga narodna društva je bilo potrebno pri programu letošnjih društvenih plesnih vesellic napraviti malo premembo, vsled katere se priredi drugi plesni venček mesto dne 3. februarja dne 9. februarja, druga plesna vaja, katera je bila napovedana dne 9. februarja, se pa vrši prihodnjo sredo, t. j. 30. t. m., v mali dvorani „Narodnega doma“.

— „Veliki pustni korzo“ ali Slavčeva maskarada, ki se vrši 10. februarja v „Narodnem domu“, nudila bo občinstvu poleg plesnega užitka še mnogo drugega razvedrila in veselja. Razne skupine mask, ki so se prijavile odboru, nam svedočijo, da ni kmalu primernejšega maskovanja, kakor ga dopušča gori omenjeni naslov maskarade. Na to opozarjamo morebitne skupine dam in gospodov, ki še niso jedine v maskovanju. Vabila so gotova ter vseskozi originalna in času primerno secesionistiška. Razpošiljati se začne prihodnji teden. Odbor se resno trudi, da ne bode letošnja maskarada „Slavca“ prav nič zastajala za lansko, — tako dobro pogojeno. Podrobnosti o korzi, skupinah, dekoracijah itd. prijavimo prihodnjič.

— Prostovoljno gasilno društvo v Ribnici priredi pod pokroviteljstvom blagorodnih gospej Marije Gruntarjeve, Olge Koslerjeve, Klem. Pauserjeve, Franje Picekove, Ane Podbojeve, Matilde Rudeschove, Štefanije dr. Schiff rerjeve in Albine Višnikarjeve dne 3. svečana v hotelu gosp. Ant. Arkota plesni venček.

— Narodna čitalnica v Novem mestu letos iz tehtnih vzrokov ne priredi Vodnikove svečanosti, kakor je bilo v društvenem imeniku naznanjeno, ampak dne 9. februarja (sobota) 1901 „domač večer“ po vzgledu čeških „zastérkovych večerů“. Na programu bodo same izbrane predpustne točke; plesoče dame pridejo v cestnih toaletah s predpasniki („zastérka“), go spodje pa v svetlih oblekah. Večer se priredi brez vstopnine udom narodnih novomoških društev („Dol. pevsko društvo“, „Dolenjski Sokol“, „Klub slov. biciklistov“, Podružnica „Glasbene Matice“ in „Narodna čitalnica“).

— Prostovoljno gasilno društvo v Cerknici priredi dne 10. t. m. v prostorih gosp. de Schiava plesno veselico s šaljivo loterijo. Pri plesu svira godba na lok. Začetek ob 7. uri zvečer. Ustopnina za osebo 60 vin., za družino 1 krono 20 vin. Društveni člani so ustoppnine prosti. Ker je čisti dobiček namenjen v nakup gasilnega orodja, se preplačila hvaležno sprejemajo.

— Umrl je v Središču ondodni narodni veleposestnik in lastnik paromlina, gosp. Jurij Zdravec. N. v m. p.!

— Slov. pevsko društvo „Vraska Vile“ na Vraskem napravi dne 10. februarja t. l. s sodelovanjem celjske narodne godbe koncert s plesom. Po pripravih so deč bo to najlepša pustna veselica za bližnje trge.

— Občni zbor ormoške čitalnice vrši se dne 27. januarja 1901 ob pol 11. uri predpoldne v dvorani okrajnega odbora. Ako ob določeni uri ni zadostno število članov navzočih, vrši se isti dan ob 11. uri predpoldne drugi občni zbor, ki sklepa

pri vsakem številu navzočih. Ormoška čitalnica priredi v korist šolske kuhinje slovenske šole v Ormoži tombolo v gostilni g. Andraša Kalobrennerja dne 3. svečana ob 7. uri zvečer.

— Slepac. Po ljubljanski okolici in po Ljubljani se klati okoli neki slepac, ki prodaja ljudem blago neke neobstoječe trdke na Reki in si da dati predplačilo, katerega si potem zase pridrži. Tako je v Ljubljani prodal nekemu pekovski mojstru raznega blaga za 1922 kron od trdke G. F. Pollak v Reki in si dal izplačati 20 kron predplačila. Ko pekovski mojster ni dobil blaga, obrnil se je na trdko G. F. Pollak v Reki, a dobil odgovor, da te trdke v Reki ni.

— Nepoštena strežnica. Potnikov ženi A. H. je njena strežnica v teku dveh mesecev pokradla obleke v vrednosti 52 K. Policija išče sedaj nepošteno strežnico, ki je pobegnila nekam na Štajersko.

— Tatvina. Sprevedniku Jožefu Žabkarju v Kolodvorskih ulicah št. 23 je neki tujec, ki je tamkaj v gostilni spal, vkradel 36 kron denarja ter dve suknji, vredni 106 kron. Tujec se je izdal za trgovca s prešiči.

— Zlat prstan z briljanti je izgubila neka dama v mestu.

— Zdravstveno stanje v Ljubljani. Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 13. do 19. januarja kaže, da je bilo novorojencev 17 (= 25.24 ‰), umrlih 26 (= 38.61 ‰), mej njimi jih je umrlo za škrlatno 4, za vratico 1, za jetiko 2, za vnetjem sopilnih organov 3, vsled mrtvovda 2, vsled nezgode 1, za različnimi boleznimi 13. Mej njimi je bilo tujcev 7 (= 26.97 ‰), iz zavodov 12 (= 46.1 ‰). Za infekcijskimi boleznimi so obbolele, in sicer za ošpicami 1, za škrlatno 15, za vratico 1 oseba.

* Sin grofa Tolstega, grof Lev Tolstoj ml., ki je bil nadarjen ruski pisatelj, je te dni umrl. Znani sta zlasti njegovi romani „Višnjevi snopič“ in „Čopinova predigra“.

* Dvorni kaplan Gustav Vogt v Draždanih je dobil nalogo, naj se bavi z gibanjem „Los von Rom“ ter naj začne na podlagi del, brošur in člankov o tem verskem gibanju v Avstriji delati za ohranitev rimsko katoliške vere. Vogt se je lotil dela temeljito ter se navdušeno pripravil na boj zoper „Los von Rom“ strujo. Ali ko je preštudiral vsa dela, vse brošure in vse članke, ni šel v Avstrijo pridigati proti „Los von Rom“ gibanju, nego je postal sam protestant. Za njim pa je odpadlo še več rimsko katoliških duhovnikov ter prestopilo v protestantstvo. Torej niti dvorni kaplan nima zadosti trdne vere v Rim in v papeža!

* Velikanski uspeh knjige. Med Slovenci se proda vsake nove leposlovne knjige — a samo če so ocene o njej jako ugodne — povprečno 800—1000 izstisov. To število je največje. Seveda mora biti knjiga posebnost v zanimivju. Pisateljica Marija Corelli je spisala roman „The Master Christian“, ki se je razprodal v 125.000 izstisih. Vsak iztis je veljal 6 šilingov. Knjiga je čudna zmes vizionarnih in resničnih dogodov in razmer. Glavno ulogo igra mali Jezus, ki potuje koncem XIX. veka po Evropi. Roman bo preveden tudi v druge jezike.

* Mascagni zopet propadel. Italijanski komponist opere „Cavalleria rusticana“ ne more z vsemi svojimi poznejšimi operami doseči nobenega uspeha več. Te dni so peli v Rimu Mascagnijevo najnovejšo delo „Maske“; tudi ta opera je propadla. Tudi v Rimu, Genovi, Turinu, Milanu, Veroni in v Benetkah so peli „Maske“, a občinstvo jih je odklonilo. Poslušalci so odhajali iz gledališča med predstavo, ali pa so sikali ter očitali komponistu, da posnema Puccinija.

* Zdravljenje zmrzlih udov. „Therapeutische Monatshefte“ poročajo, da je profesor Helbing dognal najuspešnejše sredstvo proti zmrazlemu rdečemu nosu itd. To sredstvo je elektrika.

* Samori. V patološko-anatomskem zavodu v Kielu so preiskovali vzroke samomora na 300 samomorilcih. Preiskave so dognale, da je med 300 samomorilci 230 moških in 70 žensk. Največ se jih usmrtilo med 40. in 50. letom. 50 odstotkov je med 300 samomorilci obolenecv, 20 odstotkov utopljenecv, 10 odstotkov zastrupljenecv. Največ ljudi se usmrtili poleti, najmanj pa

v jeseni. Med vzroki samomora igra veliko vlogo mrzlica valed otekline vranice. 24 odstotkov se usmrtili iz tega povoda. 50 odstotkov je med samomorilci alkoholikov, mnogo se jih usmrtili radi duševne bolezni.

* Zdravi ljudje so nedvomno izredno prebivalci vasi Walten na Tirolskem. Tam ni od 16. novembra 1899 do početka t. m. nihče umrl. Nad leto dni niso imeli tam nobenega mrliča.

* Žejna pivca. „Augab. Ab. Ztg.“ poroča: Med najboljšimi pivci v dvorni pivarni monakovski je odvetnik X. Ta je vprašal nekega večera natakario: „Kati, koliko sem dolžan?“ — „14 bokalov — 2 marki 80 pfenigov.“ — Samozadovoljno se smehlja je vprašal: „Kaj ne, toliko ne izpije nihče?“ — „O, da,“ je dejala natakario, „tam le v kotu sedi nekdo, ki ima že 15. bokal.“ — „Kaj? Tega pa moram videti.“ Odvetnik je šel v kot in našel ondi svojega — sina. „In den Armen lagen sich beide und weinten vor Schmerz und Freude“, t. j. šla sta skupaj še v vinarno.

* Čudak. V Fifeshire na Skotskem je umrl bogataš George Johnston, ki je zapustil 120 milijonov kron. V njegovi spalnici so našli železno blagajnico s 40 tisoč zlatniki in več svežnjem bankovcev. Imel je veliko vilo sredi gozdov in logov, v katere pa ni smel nihče, razen njegovih poslov. A 30 let ni pogledal nikogar v obraz, tudi svojih uslužbencev ne. Bil je sila skop. Dosegel je visoko starost 79 let. Baje je postal čudak zatagadelj, ker mu je umrla ljubljena soproga že v prvem letu zakona.

Književnost.

— „Slavjanski Vjek“ ima v 13. št. tole vsebino: Stihotvorenje C. T. Tjutčeva. — K vprašanju o grškoslovenskem obredu med zapadnimi Slovani. Spisal F. M. Podgornik. — Slavjanokatoliške iskovjedanje. — Panslavizem, pangermanizem in panslavizem v XX. stoletju. — Ruskaja pečat i slavjanstvo. — Slavjanskaja ljetopis. — Slavjanskija kulturnija novosti. — Kritika i bibliografija. — Literaturni otdel. — Poštovij jaščik. — Objavljenija. — „Slavjanski Vjek“ stane na leto 10 kron in izhaja dvakrat na mesec.

Telefonska in brojajna poročila.

Dunaj 24. januarja. „Neue Fr. Presse“ prijavila je danes strasten članek zoper ministra Rezeke, v katerem zahteva, da se mora Rezek odstraniti iz ministrstva. Sodi se, da je to akcijo inspiriral tisti minister, ki stoji na skrajno levičarskem stališču.

Dunaj 24. januarja. Nasprotja v ministrstvu še vedno niso poravnana, ali merodajni krogi se trudijo, doseči sporazumljenje in sicer na ta način, da se prestolni ogovor premeni tako, da ne bo imel nobene osti.

Dunaj 24. januarja. Izvrševalni odbor čeških državnih in deželnih poslancev je sklican semkaj na ponedeljek dne 28. t. m.

Petrograd 24. januarja. „Pravitelstveni Vestnik“ poroča, da je bilo v Odesi in v Kijevu 386 visokošolcev zaradi političnih konspiracij obsojenih na službovanje pri vojaških kazenskih oddelkih.

London 24. januarja. Kralj Edvard je v seji tajnega sveta slovesno izjavil, da bo vedno strogo ustavno vladal.

London 24. januarja. V Montrealu je nastal strahovit požar v trgovskem oddelku. Mnogo skladišč je pogorelo. Škoda se ceni nad sto milijonov.

Poslano.*

Izjava.

Podpisanec izjavljam, da nisem v nikaki zvezi z onim pismom g. Dopferja, dimnikarskega mojstra v Ljubljani, — na g. L. Stricelj-na, tudi dimnikarskega mojstra v Ljubljani, kakor ga je g. župan omenjal v javni seji dne 22. t. m., ter protestiram energično proti takemu postopanju.

Jošip Spitzer
(189—1) dimnikarski mojster
v Ljubljani, Krakovski nasip št. 4.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Ustna voda Dentol
 z novim antiseptikom.
 15 kapljic na kozarec vode. Cena 1 K.
 Dobiva se pri (18-6)
 zobozdravniku dr. E. Frlanu.

Dež. gledališče v Ljubljani.
 Štev. 64. Dr. pr. 1083.

V petek, dne 25. januarja 1901.
 Gospod Urbančič-Podgrajski kot gost.
 Drugikrat v sezoni:

Mamzelle Nitouche.
 Opereta v treh dejanjih. Spisala H. Meilhac in
 A. Millaud. Godbo zložil Hervé. Kapelnik g. Hil
 Benišek. Režiser g. A. Verovšek.

Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7.30. uri. — Konec po 10. uri.
 Pri predstavi sodeluje orkester sl. c. in hr. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnji predstavi bodeta v nedeljo, 27. januarja 1901. Popoludnanska ljudska predstava ob 1/3. uri ob znižanih cenah in večerna operna predstava ob 1/8. uri izven abonementa.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 16. januarja: Emilija Borovski, slikarjeva hči, 34 let, Erjavčeva cesta št. 4, vnetje ledic.
 Dne 17. januarja: Ema Brand, črkostavčeva hči 8 mes., Karlovska cesta št. 8, življenska slabost. — Ludovik Raunihar, sodnijski svetnik v p., 73 let, Gledališke ulice št. 5, spridenje jeter.
 — Katarina Olivari, uradnikova vdova, 51 let, Tržaška cesta št. 4, jetika.
 Dne 18. januarja: Marija Keržič, paznikova žena, 59 let, Cesta na Kodeljevo št. 3, pljučnica.
 Dne 19. januarja: Jernej Gerčar, delavec, 69 let, je bil na železnici povožen.
 Dne 20. januarja: Terezija Foregg, gostija, 70 let, Karlovska cesta št. 14, kap.
 Dne 21. januarja: Jera Povirk, gostija, 75 let, Veliki Stradon št. 7, ostarelost. — Marija Vogelnik, gospodinja, 90 let, Rimska cesta št. 24, ostarelost.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 206-2 m. Srednji kračni tlak 756-0 mm.

Januar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Vetrovi	Nebo	Mojina v 24 urah
23.	9. zvečer	750.4	0.8	sr. sever	jasno	0.0 mm.
24.	7. zjutraj	750.0	-4.9	sl. jzhod	megla	
	2. popol.	747.3	4.1	sl. jzhod	del. oblak.	

Srednja včerajšnja temperatura 1.4°, normale: -2.2°.

Dunajska borza

dne 24. januarja 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.25
Skupni državni dolg v srebru	98.10
Avstrijska zlata renta	117.50
Avstrijska krona renta 4%	98.25
Ogrska zlata renta 4%	117.05
Ogrska krona renta 4%	92.25
Avstro-ogrski bančni delnice	1703
Kreditne delnice	664.50
London vista	240.55
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.60
20 mark	23.53
20 frankov	19.16
Italijanski bankovci	90.55
C. kr. cekini	11.32

Ljubljanska kreditna banka
Laibacher Creditbank
 v Špitalskih ulicah št. 2
 menjalnica v pritličju
 sprejema vloge na hranilne knjižice ter iste obrestuje po 4%, od dne vloge do dne dviga,
 2%, rentni davek od teh hranilnih vlog plača banka sama.
Ljubljanska kreditna banka
 izplača tudi večje svote brez odložitve.
 Zunanjim vlagateljem
 so na željo poštne hranilnice na razpolago v svrhu poštnine preste vpošiljateljve zneskov.

Trgovski pomočnik
 manufakturst in špecerist, spreten prodajalec, želi službo premeniti.
 Cenjene ponudbe pod šifro: „U. P. št. 1000, Mokronog.“ (174-2)

Velefino surovo maslo
 prve planinske mlekarske zadruge priporoča
Edmund Kavčič
 Prešernove ulice, nasproti glavni pošti.
 Istotam: (12-19)
 Fina narezana svinjska gnjat, angleški Victoria-Punsch-Extrakt, izborna zaloga finega vina.

Sprejemem tako
pisarja
 z lepo in korektno slovensko in nemško pisavo. Plača po dogovoru.
Dr. Janko Jamšek
 (157-3) advokat v Ljubli.

V gostilni „Pri lipi“
 Židovske ulice št. 5
 se toči (164-2)
„Vino di Rosa“
 pristno najboljše kakovosti
 liter po 80 kr.

P. n. gg. članom „Matice Hrvatske“.

Čast mi je, da opozorim p. n. gg. poverjenike „Matice Hrvatske“, da bodo knjige „Matičine“ za leto 1900. skoraj gotovo in da se iste ukusno vezane mogo tudi letos pri meni naročiti. Vezanja, kakor sem jih letos pripravil za „Matičine“ knjige, so jako ukusna in originalna, ter odgovarjajo vsem zahtevam moderne knjigoveške spretnosti.

Cene vezanjem „Matičnih“ knjig:

1. „Spomen-cveto iz hrvatskih i slovenskih dubrava“ 2 K — vin.
2. HOIČ: „Slike iz zemljopisa“. Knjiga V. Dio drugi 1 . 40 .
3. VALLA: „Poviest novoga veka“ II. (Svjet. povj. IX-X) 1 . 20 .
4. SENO: „Sabrane pripoviesti“ 80 .
5. ORZESKO: „Pripoviesti“ (Slav. knjiž. VIII.) 80 .
6. MULABDIĆ: „Na obali Bosne“ 60 .
7. CAR: „Pusto ognjste“ 40 .

(144-3) Skupaj 7 K 40 vin.

Knjižnica za klasično starinu:

MUSIC: „Povjest grčke književnosti“.

Dio drugi — K 80 vin.

Ker mi je slavni odbor „Matice Hrvatske“ tudi letos poveril odpravo „Matičnih“ knjig, se vezane knjige mogo **le** jedine pri meni naročiti. Za ter jih bodem jaz zajedno z ostalimi knjigami pripisal p. n. gg. poverjenikom „Matice Hrvatske“.

Prosim najljubše tem potom p. n. gg. člane, da mi kar preje možno izvolijo pripisati svojo cenjeno naročbo in pripadajoče svote po poštni nakaznici, ker drugače ne bi mogel efektuirati naročbe.

V Zagrebu, meseca januarja 1901.

Ivan Schneider
 knjigovez „Matice Hrvatske“.
 Frankopanska ulica br. 4.

Spretni šivilje
 ki s stroji šivajo slamnike
 dob v neki (185-1)
dunajski tovarni za slamnike
 trajno delo in dobro plačo.
 Več pove iz prijaznosti gospod Karol Recknagel v Ljubljani, Mestni trg št. 24.

Kupi se (167-2)
steklena ograja.
 Kje? pove upravništvo „Slov. Nar.“
Šivilje
 v sprejme tako (178-2)
Ivana Podkrajšek
 Poljanska cesta št. 27.

Visokopritlična hiša
 oddana v najem trem zasebnim strankam, z vrtom in zemljiščem 3070 □ sežnjev, na najbolj udobnejšem prostoru v sredini glavne trga v Sevnici, trgu z železniško postajo na Spodnjem Stajerskem, posebno priprava za javna podjetja, neobremenjena, se takoj proda za 3500 gld.
 Povpraša naj se naravnost pri lastniku Juriju Drame, c. kr. finančne straže komisarju v Iztokany-ju, kolodvor, v Bukovini. (145-3)

Kranjsko društvo za varstvo lova.

Oni p. n. člani društva, kateri v mesecu marcu t. l.

sparjene jerebice

od društva dobiti želé, naj se v tej zadevi do dne 15. tebruvarja t. l. pisмено obrne do istega.

V Ljubljani, dne 24. januarja 1901.

Odbor kranjskega društva za varstvo lova.

Najudaneje podpisani si usoja s tem ponuditi od čisto sveže došle pošiljatve
garantirano pristen cognac
 od
F. Courvoisier & Curlier v Cognac-u
 v najboljših znamkah, posebno za rekonvalescente, kakor ne manj svojo priznano najbolje asortirano
zaloga špecerijskega blaga
 po najnižjih cenah priporočati, in prosi za častita naročila, katera bodo vedno skušal najboljše izvršiti.
 Z veseloštopovanjem
Karol Planinšek.

Zaloga manufakturnega blaga
 iz konkurzne mase
H. Starkel-na v Ljubljani, na Starem trgu št. 30
 se boče od dne 23. t. m. popolnoma razprodajala na drobno pod sodno cenilno vrednostjo.
 Istotam se oddajo tudi
 police, blagajnica in vsa štacunska oprava. (178-2)

Globoke, neizrecne žalosti potrži naznanjajo podpisani vsem sočutnim sorodnikom, prijateljem in znancom tužno vest, da je preminul njih iskreno ljubljani soprog, oče, tast, ded in brat, velerodni gospod

dr. Ferdinand Dominkuš
 odvetnik, vitez Frano Jožefovega reda

ki je po teškem, mukepolnem trpljenju, v 72. letu svoje dobe, danes v sredo, dne 23. januarja, ob 6. uri zjutraj, previden s tolažili sv. vere, blaženo v Gospodu zaspal.

Zemski ostanki dražega rajnika bodo v četrtek, dne 24. januarja 1901, ob 4. uri popoldne v hiši žalosti, Tegetthofova cesta št. 13, slovesno blagoslovljeni, in jih potem položé na mestnem pokopališču v rodbinski rakvi k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se boče brala v soboto, dne 26. januarja, ob 10. uri v frančiškanski cerkvi.

Maribor, dne 23. januarja 1901. (138)

Matilda Dominkuš, roj. Martinčič, soproga. — Marija Dominkuš, Alice Babnik, odvetn. vdova, Matilda Eder, hčera. — Lujiza Kirohner, roj. Dominkuš, sestra. — Dr. Rikard Eder, zet. — Miroslav in Tila Babnik. — Marija in Rikard Eder, vnuki.